

معاون اول و سخنگوی دستگاه قضا:

بررسی پشت پرده جرائم اقتصادی بانهادهای امنیتی است

گروه سیاست: محسنی اژه‌ای، معاون اول و سخنگوی قوه قضائیه، در حاشیه نشست مسئولان عالی قضائی در جمع خبرنگاران درباره آخرین وضعیت پرونده محکومان به اعدام گفت: «پس از اعتراض کسانی که حکمشان به‌عنوان مفسد فی الارض در دادگاه...

صفحه ۳

سه‌شنبه ۱ آبان ۱۳۹۷ • ۱۳ صفر ۱۴۴۰ • ۲۳ اکتبر ۲۰۱۸

تپترها

سؤال ۳۰ نماینده از وزیر دادگستری

چرا قانون جرم سیاسی اجرا نمی‌شود

صفحه ۲

اتهام افساد فی الارض برای متهمان محیط‌زیستی

صفحه ۱۳

نامه‌نگاری‌های نیابتی

وزیر سابق راه به لاریجانی نامه نوشت

جانشین رضایی جوابش را داد

صفحه ۲

حرف اول

بنزین ۱۰۰۰ تومانی و مدیریت پوپولیستی

مصدق زیباکلام . استاد دانشگاه تهران

تصور نمی‌کنم کسی با این نظر که «عرضه بنزین هزارتومانی تیشه بر ریشه منافع ملی کشور است»، مخالفتی داشته باشد. قانون هدفمندی یارانه‌ها مصوب دی‌ماه ۸۸ و قانون برنامه پنجم (۹۴-۹۰) دولت را موظف کرده بود تا پایان آن برنامه قیمت حامل‌های انرژی، یعنی نفت، گاز، آب، برق، بنزین، گازوئیل و... را به قیمت تمام‌شده آن برساند. اگر آقایان احمدی‌نژاد و روحانی قانون را اجرا کرده و در ۹ سال گذشته به تدریج قیمت‌ها را واقعی می‌کردند، امروز بهای بنزین هزار تومان نبود؛ اما هیچ‌کدامشان حاضر نشدند گامی در آن راستا بردارند. به همان دلیلی که آنها حاضر نشدند مصیبت افزایش قیمت بنزین و... بر گردنشان بیفتد، سایر دستگاه‌های مسئول نیز به روی خودشان نیامورند. بگذارید نگاهی به فروش بنزین لتری هزار تومان بیندازیم که چگونه به‌منابه تیشه بر ریشه منافع ملی ما عمل می‌کند. اعداد و ارقامی که ارائه شده، به کمک برخی از دوستان خبرنگار، شاگردانم، سازمان برنامه و وزارت نفت گردآوری شده است. قیمت تمام‌شده بنزینی که لتری هزار تومان فروخته می‌شود، چقدر است؟ پاسخ این سؤال در گرو قیمت نفت خام و اینکه یک دلار را چند هزار تومان فرض بگیریم، است. قیمت تمام‌شده بنزین بر اساس نفت بشکه‌ای متوسط ۶۵ دلار، ۵۶ سنت است. البته قیمت فوب خلیج فارس در مهر حدود ۶۰ سنت بود. حسب اینکه دلار را چقدر بگیریم، بهای تمام‌شده بنزین از حداقل سه هزار تا بیش از هفت هزار تومان در نوسان است. من کمترین را گرفته‌ام؛ بنابراین قیمت واقعی تمام‌شده بنزین نمی‌تواند کمتر از سه هزار تومان بشود. هر وقت از افزایش قیمت بنزین صحبت شده است، بسیاری مخالفت کرده و استدلال می‌کنند اگر در اروپا یا حتی ترکیه قیمت بنزین یک دلار است، باید درآمد را هم در آن کشورها در نظر گرفت که سخن درستی است؛ بنابراین من قیمت بنزین را نه با یک دلارو ۳۰ سنت که میانگین قیمت جهانی آن است، بلکه بر اساس بهای آن در کشورهای همسایه‌مان که درآمدیاشان اگر کمتر از ما نباشد یقیناً بیشتر هم نیست، مقایسه کرده‌ام.

بهای بنزین به دلار در کشورها: اروپا ۱/۳، پاکستان ۸۵ سنت، افغانستان ۷۵ سنت، عراق ۶۵ سنت، ایران ۲۴ سنت (دلار چهارهزارو ۲۰۰ تومانی)، ایران ۱۲ سنت (دلار هشت‌هزارتومانی)

صفحه ۴

الوشرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

مقام معظم رهبری با استناکردن موارد نظامی و امنیتی تأکید کردند:

مسئولان هیچ رازی را پنهان نکنند

ایست! حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، مقام معظم رهبری، صبح دوشنبه گذشته (۹۷/۰۷/۲۳) در ابتدای جلسه درس خارج فقه خود، در توضیح «نامه حضرت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) خطاب به مسئولان و فرماندهان نظامی» (نامه ۵۰ نهج‌البلاغه) برخی وظایف آنان را برشمردند و این نامه را به مثابه دستورالعملی برای همه مدیران نظام اسلامی دانستند و با اشاره به فرازهایی از این نامه گفتند: در منطق حکومت علوی اگر کسی به‌خاطر مسئولیتش دارای امتیاز و احترامی شد، این موضوع نباید اخلاق

سخنان کرباسچی درباره ارز ۴۲۰۰ تومانی جهانگیری تحت فشار این تصمیم را اعلام کرد

صفحه ۲

یادداشت

جامعه‌ای با یک قانون

یک منطقه جغرافیایی در یک سرزمین با دیگر مناطق سخن گفت؟ آیا کسی که از ضرورت تساهل و تسامح با هم‌نوعان در همان سرزمین سخن می‌گوید، اباحه‌گر است؟ از سوی دیگر پاره‌ای از اصحاب وعظ و خطابه چندسالی است که به‌گونه‌ای خاص رفتار می‌کنند؛ در حالی‌که کسی را که در محفلی مذهبی یا در مکانی مذهبی به توهین، تهمت، غیبت و تخریب شخصیتی مخالف خویش می‌پردازد، باید اباحه‌گری بدانیم که می‌خواهد به مبارزه علیه اباحه‌گری بپردازد. چگونه است که خروج از موازین اخلاقی و رفتارهای شرعی در مواجهه با مخالفان عقیدتی را اباحه‌گری نمی‌نامیم، اما ضرورت تن‌دادن به قوانین حاکم بر عرصه‌های فرهنگی و هنری بر یک جامعه را با بیانی دیگر دنبال کنیم؟

به باور نگارنده باید برای رهایی از این‌گونه چالش‌های پرهزینه به این واقعیت تن دهیم که خروج از نرم‌ها و هنجارهای قانونی مستقر و جاری در یک جامعه -در ساخت محدود- و جهان -در ساخت کلان- معیار اباحه‌گری و نبود اباحه‌گری است. آنان که تلاش می‌کنند به هر طریقی این هنجارهای مسلط را دور بزنند و به رهایی از آنها فکر می‌کنند، در مسیری خلاف فرهنگ و هنر و مصادیق آنها را باید به تفسیر مدیران فرهنگی بومی‌سازی کرد. معتقدم اگر اباحه‌گری ساخت‌ها و مصادیق گوناگون و متفاوتی داشته باشد -که دارد- مصادق خطرناک و پرهزینه آن اباحه‌گری در حوزه تعامل با قوانین سرزمینی واحد و کشوری یک دست است.

نباید پاره‌ای از قطعات این سرزمین یک دست از ذیل قوانین حاکم بر این کشور خارج شود و به‌نوعی دعوت به خودمختاری قانونی کند. آیا می‌توان بخشی از جامعه‌ای یک‌دست را با تفسیرهای ذهنی خویش در مقابل قوانین حاکم بر یک جامعه نشانند و از تفاوت قانونی

علی شفیعی

پژوهشگر

یادداشت

اخیراً یکی از خطبا، درباره فعالیت‌های هنری در شهرهای مذهبی ایران، سخنی داشته که نیازمند مذاقه است: اباحه‌گری اگر به معنای لاپالایی‌گری ارزشی و روشی باشد، البته امری توصیه‌ناشدنی است؛ اما باید بین دو ساحت در اباحه‌گری تفکیک قائل شد؛ بنابراین نمی‌توان حکمی یکسان برای آن صادر کرد. اباحه‌گری در ساحت اجتماعی و در حوزه عمومی و اباحه‌گری در ساحت فردی و حریم خصوصی. اباحه‌گری در ساحت اجتماعی که به معنای تن‌دادن به قوانین است، البته نه توصیه‌شدنی است و نه پذیرفتنی، چراکه قوام و حیات یک جامعه به قوانین آن است؛ هرچند این قوانین اشکال داشته و قابل نقد باشند.

یکی از رویکردهای موجود در جامعه ما تفکر رهایی از قانون یا تفسیر قانون به‌نفع خویش است؛ کسانی که قانون را متناسب با بوم زیست خویش توسعه و تنضیق می‌دهند و در تلاش‌اند به جامعه و مردم بقبولاند که فرهنگ و هنر و مصادیق آنها را باید به تفسیر مدیران فرهنگی بومی‌سازی کرد. معتقدم اگر اباحه‌گری ساخت‌ها و مصادیق گوناگون و متفاوتی داشته باشد -که دارد- مصادق خطرناک و پرهزینه آن اباحه‌گری در حوزه تعامل با قوانین سرزمینی واحد و کشوری یک دست است.

نباید پاره‌ای از قطعات این سرزمین یک دست از ذیل قوانین حاکم بر این کشور خارج شود و به‌نوعی دعوت به خودمختاری قانونی کند. آیا می‌توان بخشی از جامعه‌ای یک‌دست را با تفسیرهای ذهنی خویش در مقابل قوانین حاکم بر یک جامعه نشانند و از تفاوت قانونی

سخنگوی سپاه تعداد و اسامی مرزبانان را تأیید کرد

انتشار اولین تصویر ۱۲ مرزبان رپوده‌شده ایرانی

گروه سیاست: گروهک تروریستی «جیش‌العدل» روز گذشته در کانالی که منتسب به این گروهک است، با انتشار دو عکس مدعی شد افراد حاضر در این تصاویر نیروهای رپوده‌شده در مرز میرجاوه به همراه تسلیحاتی است که از آن منطقه غارت ...

صفحه ۱۵

سال شانزدهم • شماره ۳۲۷۵ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

ناممکنی هم‌رأیی اقتصاددانان غیرهمسو با رئیس‌جمهور

محمدحسین شریف‌زادگان

برگزاری نشست رئیس‌جمهور با اقتصاددانان، مسائلی را در خود داشت که پرداختن به آنها ضرورت دارد. در جهان امروز، اهمیت سیاست‌های اقتصادی در توسعه کشورها و ایجاد رونق اقتصادی و رفاه اجتماعی، سبب شده است دولت‌ها ایدئولوژی‌ها و مشرب‌های اقتصادی خاص خود را برای حل مشکلات و رسیدن به اهداف اقتصادی و اجتماعی داشته باشند. امروزه با گذرکردن از حقوق مدنی و توسعه سیاسی، توسعه اجتماعی و اقتصادی مهم‌ترین مطالبات سیاسی مردم به‌ویژه گروه‌های اجتماعی و اقتصادی متوسط در کشورهاست. هرچه به مطالبات حقوق مدنی و توسعه سیاسی در کشورها به‌خصوص در کشورهایی مانند ایران پاسخ داده شده باشد، سیاست‌های اقتصادی نیز اهمیت خود را نشان می‌دهند. در ایران امر اقتصاد به بنیادی‌ترین مسائل سیاسی ایران تبدیل شده است. اگرچه راه‌حل‌های مشکلات اقتصاد ایران، عمدتاً از مسیرهای سیاسی و اقتصاد سیاسی عبور می‌کند، اما همواره راهکارهای مستقل اقتصادی و نوع سیاست‌های راهبردی‌ای که از اندیشه‌ها و مشرب‌های مختلف اقتصادی ناشی می‌شوند، کارکرد تعیین‌کننده‌ای دارند. دولت روحانی که دولتی انتخابی است، از ابتدا، چه در مبارزات انتخاباتی و چه در موضع‌گیری‌های رئیس‌جمهور، نشان داده پیرو سیاست اقتصادی بازار آزاد است. حتی وجود افرادی که به این رویکرد معتقدند در معاونت اقتصادی رئیس‌جمهور، دستیار ارشد رئیس‌جمهور و مشاغل مختلف عالی و برنامه‌ریزی، گواه این گرایش عمده است. فرض بر آن است که مردم در دو دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، به‌ویژه در دوره دوم که رویکرد اقتصادی رئیس‌جمهور کاملاً مشخص شده بود، با این دیدگاه و رویکرد اقتصادی به او رأی داده‌اند. در شرایط کنونی که ناکارآمدی اقتصاد ایران خود را در فضای تحریمی بین‌المللی، شرایط اجتماعی و سیاسی آتومی و نامتعادل نشان داده است، بخشی از علل آن به شرایط بین‌المللی و تحمیل تحریم‌های ناعادلانه بر ایران برمی‌گردد، بخشی ناشی از حکمرانی ناکارآمد و تداخل مسئولیت‌ها در کشور است و بخشی نیز به انتخاب و اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت مربوط می‌شود. نامه‌ها، اعتراض‌ها و بحث‌های اقتصاددانان عمدتاً سیاست‌های اقتصادی دولت را نشانه گرفته است. همچنین با این فرض که اغلب معترضان و انتقادکنندگان به سرنوشت دولت روحانی به‌عنوان دولت منتخب مردم علاقه‌مندند و کارآمدی آن را در ایران، هم از نظر ملی و هم از دیدگاه سیاسی و حتی جناحی می‌خواهند؛ فاعلتا هدف از نوشتن نامه‌ها و نشست با رئیس‌جمهور را مفیدبودن آن و تأثیر در تصحیح سیاست‌ها و افزایش کارآمدی دولت در حل مسائل حاد اقتصادی امروز می‌دانند؛ درحالی‌که در نشست‌هایی با رئیس‌جمهور که از همه مشرب‌های اقتصادی هستند، غیر از پراکنده‌گویی و تشریفات تئری نخواهد داشت و هرگز اعتراضات و مشرب‌های دیگر نمی‌توانند رئیس‌جمهور را به تغییر منشی اقتصادی بیاورند. خود ترغیب کنند. ناکارآمدی کارکرد اقتصادی ایران، عمدتاً به همان اندازه که سهم سیاست‌های دولت در مشکلات اقتصادی امروز است، باید مورد بحث و جدل با همفکران رویکرد اقتصاد بازار باشد تا بتوانند با ارزیابی و بازنگری در سیاست‌ها و بر اساس علم اقتصاد به بازنگری در همان مشرب تعریف شده است، نتایج مفیدی به دست آورند، وگرنه نشست، بحث و جدل با کسانی که اساساً دارای اختلافات فاحش نظری و با رویکرد اقتصاد بازار هستند و با تمایز معرفتی در دیدگاه‌های اقتصادی، نمی‌توانند به هم‌رأیی که لازمه سیاست‌گذاری در نهاد دولت است، برسند و عملاً کار در تغییر نظر دولت داشتند که موفق نشدند. از سوی دیگر، شاید از این سخنان چنین برداشت شود که نوشتن نامه اقتصاددانان کار بی‌فایده‌ای است، درحالی‌که نوشتن چنین نامه‌هایی نشانگر فعالیت مدنی ارزشمند اقتصاددانان و مسئولیت‌پذیری ملی آنان در انتقاد از کارآمدی و نتایج اتخاذ رویکرد اقتصادی دولت است که به کار تصحیح و انتخاب مردم و مطالبات اجتماعی و اقتصادی در آینده کشور خواهد آمد و ادامه آن با هدفی دیگر و از موضع انتقادی، می‌تواند به آگاهی بخشی در جامعه و پرداختن به سیاسی‌ترین مسئله این سرزمین در شرایط کنونی که امر اقتصاد است و قاعدتاً ارتقای جامعه مدنی ایران کمک شایانی برساند.

ادامه در صفحه ۲

گفت‌وگوی کامبیز نوروزی با سرپرست تیم حقوقی ایران در لاهه

آمریکا اینجا حق و تو ندارد

طبق ماده ۲۷ منشور، کشوری که یک طرف مناقشه است حق و تو ندارد

صفحه ۶

یادداشت

مهندسی ژنتیک و احیای کشاورزی ایران

ارگانیک (که در جای خود بسیار هم موردقبول و حمایت است) غذای مردم را تولید کند. آن‌گاه فقط قادر خواهیم بود تا ۱۱ تا ۱۲ میلیون نفر را سیر کنیم و بقیه نیاز غذایی خود را باید از خارج وارد کنیم. آیا این دوستداران دروغین کشور این را می‌دانند؟ این را هم می‌دانند که ما باید مردم را در قحطی و گرسنگی نگه داریم یا واردات داشته باشیم؟ اگر واردات کنیم که باید بکنیم، آن‌وقت باید محصولات تراریخته (مانند ذرت و سویا و کلزا) را وارد کنیم. پس واردات آری ولی تولید داخل ممنوع! فکر بکری کرده‌اند این دوستان یا صحنه‌گردانندگان اصلی. ما باید به مردم واقعیت‌ها را بگوییم؛ وقتی ۱۸۹۰۸ میلیون هکتار در سطح دنیا محصولات تراریخته تولید می‌شود، چرا باید با آن مخالفت کرد؟ علاوه بر این وقتی می‌شود گیاهی تولید کرد که به سموم کشاورزی مقاوم باشد، می‌شود جلوی واردات سموم کشاورزی را گرفت. در واقع باید با مینای علمی حرف زد و این‌طور نیست که یک نفر از موقعیت سیاسی‌اش استفاده کند و بگوید محصولات تراریخته بد است. همچنین بحث‌هایی که درباره تراریخته در کشور ما در تریبون‌های غیرعلمی مطرح می‌شود، سال‌هاست که در محافل علمی دنیا حل شده است. مطالعات زیادی این محصولات را از نظر سلامت بررسی کرده‌اند که یکی از جالب‌ترین آنها گزارش اتحادیه اروپاست. این گزارش محصول مشارکت ۵۰۰ گروه تحقیقاتی مستقل در ۱۳۰ پژوهش در ۲۵ سال با هزینه ۳۰۰ میلیون یورو است. این مطالعه در نهایت نتیجه گرفته است که محصولات تراریخته مانند فراورده‌های کشاورزی سنتی سالم هستند. نکته شایان‌توجه اینکه گزارش کمیسیون اروپا درباره غذاهای حاصل از مهندسی ژنتیک بر پایه پژوهش‌های مستقل از شرکت‌های فناوری زیستی انجام شده است. در اروپا برای جامعه علمی کاملاً روشن است که غذاهای حاصل از محصولات تراریخته بی‌خطر هستند. مشاور علمی کمیسیون اروپا گفته است: «صرف غذاهای تراریخته بیشتر از مصرف غذاهایی که به شیوه مرسوم تولید می‌شوند، خطر ندارد» یا به‌عبارت‌دیگر از آنها سالم‌ترند. در گذشته ما هویج زرد داشتیم و الان نارنجی است؛ هیچ‌کس هم صدایش درنیامد. خیار چنبر تا مدت‌ها جایگزین خیار موجود بود و خیلی چیزهای دیگر. در واقع وقتی کشاورزی می‌بیند محصول جایگزین بهتر است، قبلی را حذف می‌کند. در این شرایط کشت این محصولات از بین می‌رود و محصول جدید جایگزین می‌شود.

سیروس زینلی

رئیس انجمن بیوتکنولوژی

کشور ایران بنا بر مختصات اقلیمی خود در دهه‌های اخیر در معرض خطر کم‌آبی و کاهش تولید محصولات کشاورزی قرار داد. در این وضعیت ما راه‌های محدودی را برای افزایش تولیدات کشاورزی و حفظ طبیعتمان داریم و علم نیاز ثابت کرده یکی از این راه‌ها مهندسی ژنتیک و بهره‌مندی از این فناوری است؛ فناوری مهمی که سال‌هاست کشورهای دنیا از آن بهره برده‌اند و ما در کشور متأسفانه خود را درگیر بحث‌های غیرعلمی و نادرست کرده‌ایم. کشاورزی ایران امروز نیاز به مهندسی ژنتیک دارد تا شاهد تولید و عرضه محصولاتی باشیم که به آب کمتری نیاز دارند؛ در حوزه مهندسی ژنتیک برای آنها استفاده شود و راندمان تولید را بالا ببرند. در حوزه مهندسی ژنتیک ایران از متخصصان طراز اولی برخوردار است و ما در این عرصه زن گیاهانی را که مقاوم به شوری و کمبود آب و تنش‌های محیطی هستند، به گیاهان خاص که مقاومتی لازم را ندارند، منتقل می‌کنیم و به آن مقاومتی داده می‌شود تا بتواند تنش‌های محیطی را کنترل کند. در این حالت هم از آب کمتری استفاده می‌شود، هم به شوری آب مقاوم هستند. علاوه بر این مقاومت به آفات را هم از طریق انتقال ژن‌ها کنترل می‌کنیم. این یکی از کارکردهایی است که ما می‌توانیم در حوزه مهندسی ژنتیک داشته باشیم و در حوزه کشاورزی از آن بهره ببریم. یکی از ابعاد کمک علم مهندسی ژنتیک، فناوری تراریخته است. فناوری‌ای که متأسفانه در ایران در معرض نقدها و اظهارات غیرعلمی واقع شده است. نقدی که ما به مخالفان داشتیم، این بود که چرا واردات محصولات تراریخته را آزاد گذاشته‌اند و تولید را متوقف کرده‌اند؟ ظاهراً این دوستان می‌خواهند کشور را وابسته نگه دارند و در شرایطی مثل شرایط کنونی، کشور بیشتر دچار مشکل شود. بنابراین از نظر ما که ناچار به واردات هستیم، اگر امکان تولید این محصولات در ایران فراهم شود، به پیشرفت‌های زیادی می‌رسیم. هم‌اکنون کشور با خشک‌سالی، فرسایش فرازنده خاک، شورشدن آب‌های زیرزمینی، هجوم آفت‌های وارداتی و... مواجه است. در شرایط حاضر کشور غذای حدود ۳۴ میلیون نفر را تولید می‌کند و بقیه از خارج وارد می‌شود. اگر کشور بخواند فقط از طریق کشت